

Dělník/dělnice pro obuvnickou gumárenskou výrobu (kód: 32-053-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Dělník v koželužské, kožedělné a obuvnické výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Základní seřizování, ošetřování a údržba gumárenských strojů a zařízení	2
Obsluha strojů pro gumárenskou obuvnickou výrobu	2
Volba postupu práce pro sériovou výrobu pryžové obuvi	2
Příprava gumárenských směsí pro výrobu pryžové obuvi a komponentů	2
Obsluha linek pro výrobu celopryžové obuvi	2
Výroba přímo lisovaného pryžového spodku obuvi	2
Výroba pryžových polotovarů a komponentů a obuvi	2
Úprava a dokončování pryžové obuvi včetně přípravy obuvnických pryžových výrobků pro expedici	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Základní seřizování, ošetřování a údržba gumárenských strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj a zařízení pro vykonání pracovní operace, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést základní údržbu, čištění, mazání stroje s ohledem na dodržování BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha strojů pro gumárenskou obuvnickou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit technologický postup při výrobě pryžové obuvi na zadaném technologickém zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat parametry a seřízení lisu pro lisování pryžové nebo pryžotextilní obuvi podle výrobní dokumentace	Ústní vysvětlení v reálném provozu
c) Předvést a popsat vytypovanou pracovní operaci podle výrobní dokumentace s ohledem na zásady BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Posoudit zadané hodnoty (teplota, tlak, doba, bezpečnostní zabezpečení) při obsluze obuvnických a gumárenských strojů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce pro sériovou výrobu pryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup práce a určit technologické podmínky pro stanovený vzor s pomocí výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit výrobní zařízení a materiál podle výrobního postupu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava gumárenských směsí pro výrobu pryžové obuvi a komponentů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat suroviny pro přípravu gumárenských směsí	Ústní ověření
b) Předvést pracovní postup míchání směsí a vysvětlí jednotlivé operace na základě technické dokumentace a při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha linek pro výrobu celopryžové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a účel výrobní linky pro výrobu celopryžové zavalované obuvi	Ústní vysvětlení v reálném provozu
b) Vyjmenovat a vysvětlit pracovní operace vykonávané na lince pro výrobu celopryžové zavalované obuvi	Ústní vysvětlení v reálném provozu

Je třeba splnit obě kritéria.

Výroba přímo lisovaného pryžového spodku obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup přímo lisovaného pryžového spodku obuvi na vulkanizačním (plimsolkovém) lisu podle výrobní dokumentace	Ústní ověření
b) Posoudit zadané hodnoty (teplota, tlak, doba) při výrobě přímo lisovaného pryžového spodku obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Výroba pryžových polotovarů a komponentů a obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a složení vulkanizačního kotle	Ústní vysvětlení v reálném provozu
b) Vysvětlit princip a technologii vulkanizace pryžových polotovarů a komponentů	Ústní vysvětlení v reálném provozu
c) Popsat, jaké výrobky a za jakých podmínek lze vulkanizovat ve vulkanizačním kotli	Ústní vysvětlení v reálném provozu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava a dokončování pryžové obuvi včetně přípravy obuvnických pryžových výrobků pro expedici

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat pracovní operace na úpravu a dokončování pryžové obuvi pro daný výrobní způsob podle výrobní dokumentace	Ústní ověření
b) Provést určenou pracovní operaci v dokončovacím úseku	Praktické předvedení
c) Připravit gumárenský výrobek k expedici podle technologické dokumentace, zkontrolovat kvalitu výrobku a počet párů v balení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP- <https://nsp.cz/jednotka-prace/delnik-v-obuvnicke-vyrobe#zdravotni-zpusobilost>).

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném provozu gumárenské výroby obuvi.

Ověřování kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku gumárenské výroby obuvi.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence Obsluha strojů pro gumárenskou obuvnickou výrobu, kritérium hodnocení a), technologické zařízení podle zaměření konkrétní gumárenské výroby, místa konání zkoušky a technických možností strojního vybavení daného provozu.

Z důvodu zamezení finančních ztrát je žádoucí, aby uchazeč v odborných kompetencích Základní seřizování, ošetřování a údržba gumárenských strojů a zařízení, Obsluha strojů pro gumárenskou obuvnickou výrobu, Obsluha linek pro výrobu celopryžové obuvi, Výroba přímo lisovaného pryžového spodku obuvi, Výroba pryžových polotovarů a komponentů a obuvi při ověřování kritérií hodnocení vykonával prakticky ty operace nebo pracovní úkony, které nezpůsobí finanční ztráty, tj. některé postupy simuluje, nebo některé pracovní úkony operací vykonává, pokud stroj není v chodu, nebo vykonává některé pracovní úkony operací pod dohledem řádné obsluhy, nebo vykonává pracovní úkony operací určené zkoušejícím a ostatní operace popíše nebo vysvětlí zkoušejícímu.

Vybrané úkony operací může uchazeč vykonávat paralelně nebo ve spolupráci s řádnou obsluhou strojů a zařízení. Zkouška bude probíhat za běžného provozu při výrobě pryžové obuvi, při kterém s ohledem na charakter výroby jde o velké finanční hodnoty zpracovávaných materiálů, strojů, linek a kvalitu vyrobeného produktu.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dále ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu, k celkové kvalitě provedení, k používaným pracovním postupům a k samostatnosti při řešení jednotlivých kritérií hodnocení.

Při ústním ověřování kritérií je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání odborných znalostí.

Uchazeč si zajistí pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém zkouška probíhá.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu obuvi nebo kožedělného zboží a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování usní, plastů a pryže a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
- d) Profesionální kvalifikace 32-013-H Obuvník pro gumárenskou výrobu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti gumárenské výroby obuvi nebo učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Ověřování kompetencí bude probíhat v reálném procesu gumárenské výroby obuvi.

- Provozní dílna připojená k energetickým zdrojům, vybavená gumárenskou technikou: gumárenským lisem pro lisování pryžové nebo pryžotextilní obuvi, výrobní linkou pro výrobu celopryžové zavalované obuvi, vulkanizačním (plimsolkovým) lisem, technologií a nářadím pro přípravu výroby, přímou výrobu a dokončování celopryžové nebo gumotextilní obuvi, odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům, a to v souladu s ekologickým provozem.
- Místnost pro provedení ústní části zkoušky
- Výkresová dokumentace (bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem) a šablony pro obuvnickou gumárenskou výrobu
- Výrobní dokumentace pro obuvnickou gumárenskou výrobu (technická a technologická dokumentace bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem)
- Výrobní receptury pro gumárenské směsi
- Materiály, polotovary a vzorky hotových gumárenských výrobků a další komponenty (podešve, podpatky, podšívky, kaučukové dílce, pryžová a gumotextilní obuv), minimálně 2, maximálně 5 vzorků od každého druhu materiálu
- Ochranné pracovní pomůcky (pracovní brýle)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín

ORTO plus, s. r. o., Zlín

Střední škola obchodně technická, Zlín